

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๓๘/๒๕๕๕

เรื่องพิจารณาที่ ๒๕/๒๕๕๕

วันที่ ๒๕ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕

ระหว่าง { พลตรีจำลอง ศรีเมือง กับคณะ ผู้ร้อง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๓๐๕ คน สมาชิกวุฒิสภา ๗๖ คน
คณะรัฐมนตรี ๓๕ คน ผู้ถูกร้อง

เรื่อง คำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘

พลตรีจำลอง ศรีเมือง กับคณะ ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ ว่า กรณีที่ผู้ถูกร้องรวม ๔๑๖ คน กระทำการแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยไม่ชอบด้วยบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ เป็นการกระทำตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ หรือไม่ โดยมีข้ออ้างตามคำร้องและเอกสารประกอบสรุปได้ดังนี้

เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๕ ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องต่ออัยการสูงสุดเพื่อขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงและขอให้ยื่นคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งให้สมาชิกสภาเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ ต่อมาวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๕ สำนักงานอัยการสูงสุดได้แถลงว่าได้ตรวจสอบคำร้อง

- ๒ -

ของผู้ร้องแล้วเห็นว่า การที่คณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคการเมืองหลายพรรค เสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ตามมาตรา ๒๕๑ ไม่มี เนื้อหาเป็นการใช้สิทธิและเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุขหรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทาง ที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ กรณีตามคำร้องของผู้ร้องข้อเท็จจริงยังไม่พอฟังว่ามีพฤติการณ์หรือ การกระทำอันเป็นเหตุให้อัยการสูงสุดต้องยื่นคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้เลิกกระทำการ ตามความในมาตรา ๖๘ ของรัฐธรรมนูญ ดังนั้น ผู้ร้องจึงเห็นว่า ผู้ร้องเป็นบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิ หรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้ และมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ กรณี ผู้ถูกร้อง ๔๑๖ คน ประกอบด้วย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๓๐๕ คน สมาชิกวุฒิสภา ๗๖ คน คณะรัฐมนตรี ๓๕ คน ได้กระทำการแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยไม่ชอบด้วยบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ ประกอบมาตรา ๑๒๗ และมาตรา ๑๓๖ (๑๖) และได้กระทำความผิดอาญาในข้อหา ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบและ/หรือเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต อันเป็นการกระทำที่เป็นปฏิปักษ์ ต่อรัฐธรรมนูญ เป็นการล้มล้างหรือเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญ โดยผู้ถูกร้องได้ให้ความเห็นชอบรับ ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช รวม ๓ ฉบับ ได้แก่ ร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่นายสุนัย จุลพงศธร กับคณะเสนอ ร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่นายภราดร ปริศนานันท์ทุกุล กับคณะเสนอ และร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่คณะรัฐมนตรีเสนอ ซึ่งการแก้ไขเพิ่มเติม รัฐธรรมนูญลักษณะดังกล่าวถือเป็นการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่โดยไม่ผ่านประชามติให้ความ เห็นชอบให้ล้มเลิกรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เสียก่อน เป็นการกระทำ ที่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ เป็นการล้มล้างหรือเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญ การกระทำของผู้ถูกร้อง ดังกล่าวถือว่าการใช้สิทธิและเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไป ตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ และขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ผู้ถูกร้อง เลิกการกระทำดังกล่าว

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลจะใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญนี้ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ มิได้” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่บุคคลหรือพรรคการเมืองใดกระทำการตามวรรคหนึ่ง ผู้ทราบการกระทำดังกล่าวย่อมมีสิทธิเสนอเรื่องให้อัยการสูงสุดตรวจสอบข้อเท็จจริงและยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้เลิกการกระทำดังกล่าว แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนการดำเนินคดีอาญาต่อผู้กระทำการดังกล่าว”

พิจารณาแล้ว เห็นว่า มาตรา ๖๘ วรรคสอง เป็นบทบัญญัติที่ให้สิทธิแก่ผู้ทราบการกระทำของบุคคลหรือพรรคการเมืองผู้กระทำการตามมาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง มีสิทธิให้มีการตรวจสอบการกระทำดังกล่าวได้สองประการคือ หนึ่ง เสนอเรื่องให้อัยการสูงสุดตรวจสอบข้อเท็จจริง และสอง ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้เลิกการกระทำดังกล่าวโดยอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบและวินิจฉัยสั่งการในกรณีที่ผู้ร้องใช้สิทธิพิทักษ์รัฐธรรมนูญตามมาตรา ๖๘ วรรคสองนี้เป็นภาระหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ อัยการสูงสุดเพียงแต่มีหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นและยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญได้เท่านั้น หากได้ตัดสิทธิของผู้ร้องที่จะยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยตรงไม่ เมื่อผู้ร้องได้เคยเสนอเรื่องให้อัยการสูงสุดตรวจสอบแล้วยังไม่ได้ผลเป็นที่พอใจ จึงชอบที่จะใช้สิทธิประการที่สองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ และเมื่อผู้ร้องมายื่นคำร้องดังกล่าวต่อศาลรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งรับคำร้องนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัย

ในระหว่างการพิจารณาคดีศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๑๘-๒๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และโดยที่ประเด็นตามคำร้องเป็นการขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยการกระทำของผู้ถูกร้อง ๔๑๖ คน ในการให้ความเห็นชอบรับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช รวม ๓ ฉบับ ได้แก่ ร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่นายสุชัย จุลพงษ์ธร กับคณะเสนอ ร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่นายภราดร ปริศนานันทกุล กับคณะเสนอ และร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่คณะรัฐมนตรีเสนอ ว่าเป็นการแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยไม่ชอบด้วยบทบัญญัติ

- ๔ -

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ ประกอบมาตรา ๑๒๗ และมาตรา ๑๓๖ (๑๖) อันเป็นการกระทำที่เป็น
ปฏิบัติต่อรัฐธรรมนูญ เป็นการล้มล้างหรือเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘
หรือไม่ ซึ่งเป็นประเด็นเดียวกันกับคำร้องที่ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๑๘ - ๒๒/๒๕๕๕ แล้ว
สรุปได้ว่า กระบวนการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญดังกล่าวยังไม่มีข้อเท็จจริงเพียงพอที่จะถือได้ว่าเป็น
การล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ
หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ใน
รัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ และให้ยกคำร้อง ซึ่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๕ บัญญัติว่า
“ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าเรื่องใดหรือประเด็นใดที่ได้มีการเสนอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา
เป็นเรื่องหรือประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญได้เคยพิจารณาวินิจฉัยแล้ว ศาลรัฐธรรมนูญจะไม่รับเรื่องหรือ
ประเด็นดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้” ดังนั้น เมื่อประเด็นที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาตามคำร้อง
เป็นประเด็นเดียวกันกับที่ศาลรัฐธรรมนูญได้เคยพิจารณาวินิจฉัยไว้แล้วตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๕
กรณีจึงไม่เป็นประโยชน์แก่คดีที่ศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาวินิจฉัยประเด็นตามคำร้องนี้ต่อไป
ตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๒๓
วรรคหนึ่ง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งให้จำหน่ายคำร้อง

- ๕ -

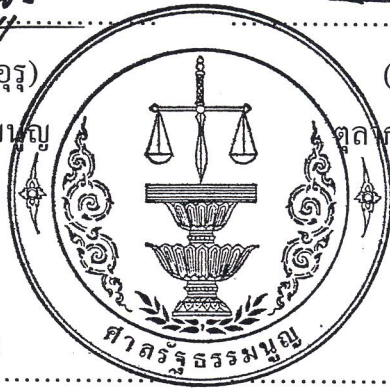
(คำสั่งที่ ๓๘/๒๕๕๕)

(นายเจริญ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายเจริญ อินทजार)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายเฉลิมพล เอ็กคอร์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายซัช ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนุรักษ์ มาประณีต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุพจน์ ไข่มุกด์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมন্ত্রী)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ